

درس جامعه اطلاعاتی
کارشناسی ارشد
علم اطلاعات و دانش شناسی

هدف:

آشنایی با نقش و جایگاه کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی در جامعه اطلاعاتی

اهداف رفتاری:

-توان تبیین ویژگی های جامعه اطلاعاتی

-توان تبیین جایگاه مراکز اطلاعاتی در جامعه اطلاعاتی

-توان تبیین محرک های اثربخشی کتابخانه ها در جامعه اطلاعاتی

سرفصل های اصلی درس:

جلسه اول:

-تعاریف، مفاهیم و کلیات جامعه اطلاعاتی

جلسه دوم:

-سیر تحول جامعه اطلاعاتی

-چرا تحول به یک جامعه اطلاعاتی لازم است؟

جلسه سوم:

-ویژگی های اساسی یک جامعه اطلاعاتی

جلسه چهارم:

-شاخص های جامعه اطلاعاتی

جلسه پنجم و ششم:

- جایگاه اطلاعات در جامعه اطلاعات

- نقش اطلاعات، سواد اطلاعاتی و سواد دیجیتال در جامعه اطلاعاتی

جلسه ششم:

-- نقش و جایگاه کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی در جامعه اطلاعاتی

-بازیگران جامعه اطلاعاتی / کارکردها و وظایف کتابداران

-نقش کتابخانه ها در دستیابی افراد به اطلاعات دقیق

-کتابخانه ها و عدالت اطلاعاتی

-خدمات در جامعه اطلاعاتی و زیرساختار ملی اطلاع رسانی /

جلسه هفتم:

--درنظر گرفتن زنجیره ارزش (و یا جایی که ارزش در فرآیند وارد کردن محصولات اطلاعات به بازار اضافه

می شود) / با تاکید بر نقش اقتصاد در جامعه اطلاعاتی

جلسه هشتم:

-توسعه پایدار و جامعه اطلاعاتی

بحث کلاسی:

-چرا باید به بحث درباره جامعه اطلاعاتی و توسعه بپردازیم؟

-آیا اطلاعات یک منبع واقعی توسعه است؟

آیا ساختن / بنیان گذاشتن یک مکانیسم حمایتی اطلاعاتی مؤثر در امر توسعه ضروری است؟

جلسه نهم:

-جامعه اطلاعاتی و توسعه (با تاکید بر نقش یونسکو)

جلسه دهم:

--بررسی نقش یونسکو (بخش ارتباطات یونسکو) در توسعه کتابخانه ها و ایجاد جوامع اطلاعاتی،/ بررسی یونسکو نقش در گذاردن زیربنا برای توسعه سیاست های اطلاعات

جلسه یازدهم:

--خدمات اطلاعات سلامت در جامعه اطلاعاتی

جلسه دوازدهم:

--چالش ها و خلائهای جامعه اطلاعاتی در ایران

--چالش موجود در ICT در جامعه اطلاعاتی

تحقیق گروهی :

- بحث در مورد عدم مهارت های افراد در بازیابی و استفاده موثر از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی در ایران برای رسیدن به جامعه اطلاعاتی و ارائه راهکارها

جلسه سیزدهم:

--شکاف دیجیتالی و فقر اطلاعاتی

جلسه چهاردهم و پانزدهم:

تحقیق گروهی : ارائه تجربه هایی از جامعه اطلاعاتی کشورهای توسعه یافته

جلسه شانزدهم:

جمع بندی

منابع:

6. شعبانی، احمد؛ چشمه سهرابی، مرفر. علم اطلاعات و جامعه - تهران: چاپار؛ دبیزش.
2. داورپناه، تالی م ح م درض؛ آرمی ده، م ع ص و م ه. اطلاعات و جامعه. تهران دبیزش.
2. وبستر، فرانک. نظریه های جامعه اطلاعاتی. ترجمه مهدی داودی - تهران: وزارت امور خارجه.
4. محسنی، منوچهر. جامعه شناسی جامعه اطلاعاتی - تهران: دیدار.
5. مهدوی نور، سید حاتم؛ فتحیان، محمد. پیش به سوی جامعه اطلاعاتی. تهران: دیباگران.
6. معتمدنژاد، کاظم. جامعه اطلاعاتی: اندیشه های بنیادی، دیادگاه های انتقادی و چشم اندازهای جهانی - تهران: میراث قلم.
7. حسن زاده، محمد و نویدی، فاطمه. عصر اطلاعات و دولت دسترس پذیر. تهران: کتابدار.
8. نجفقلی نژاد، اعرم، حسن زاده، محمد و صادق زاده، علی. دنیای مجازی. تهران: کتابدار.
9. هبی، مایک. تاثیر اطلاعات بر جامعه. ترجمه محسن نوکاریزی. تهران: چاپار.
10. Black, Alistair; Muddiman, Dave; and Plant, Helen (2007) **The Early Information Society**. London: Ashgate Publishing.
11. **The Future of Identity in the Information Society**. (2008) FIDIS International Summer School, Karlstad University, Federation for Information Processing.
12. Jacquart, Rene (2004). **Building the Information Society**. - New Mexico: Springer.
13. Mosco, Vincent (2008). **Knowledge Workers in the Information Society**. - Lexington, Mass: Lexington Books
14. Hassan, Robert (2008). **The Information Society: Cyber. Dreams and Digital Nightmares**. Cambridge: Polity Press.

شهناز خادمی زاده

عضو هیات علمی گروه علم اطلاعات و دانش شناسی

دانشگاه شهید چمران اهواز